

Valtuustoaloite: Sisäleikkipuiston perustamisen selvittämisestä Savonlinnaan

ELJ 28.04.2026 § 48

198/00.01.03.03/2025

Valmistelija

yrittäjäpalvelupäällikkö Riku Wiitala
riku.wiitala@savonlinna.fi, p. 050 479 7989

Selostus

Valtuutettu Jarmo Puustinen on tehnyt valtuustoaloitteen (kv 10.11.2025 § 121) sisäleikkipuiston perustamisedellytysten selvittämisestä. Aloitteen on allekirjoittanut 24 allekirjoittajaa.

Valtuustoaloitteessaan Puustinen esittää, että Savonlinnan kaupunki selvittää sisäleikkipuiston perustamisen edellytykset osana kaupungin lapsiperhe- ja matkailupalveluiden kehittämistä.

Vastaus aloitteeseen:

Valtuustoaloite nostaa esiin merkittävän ja ajankohtaisen kehittämistarpeen Savonlinnassa. Kaupungin lapsiperheiden palvelutarjonta on vahvasti kausiluonteinen, ja ympärivuotisten sisäaktiiviteettien vähäisyys vaikuttaa sekä asukkaiden arkeen että kaupungin vetovoimaan.

Savonlinna on profiloitunut vahvasti matkailukaupunkina. Perhepalveluiden kehittäminen tukee kaupunkistrategian mukaisesti kaupungin elinvoimaa, lapsiystävällisyyttä, keskustan ja lähialueiden palvelurakenteen vahvistamista sekä ympärivuotisen matkailun kehittämistä. Aloitteessa esitetty "Saimaa Kids Park" -tyyppinen kokonaisuus on konseptina tavoittelemisen arvoinen, mutta sen toteuttamiskelpoisuus edellyttää huolellista kysyntä-, kannattavuus- ja toimintamalliselvitystä.

Kaupungin näkökulmasta keskeisiä kysymyksiä ovat:

Onko kysyntä riittävä ympärivuotiseen toimintaan?
Voiko hanke toteutua markkinaehtoisesti?
Mikä on kaupungin rooli riskin kantajana?

Kilpailulainsäädännön näkökulmasta perusteltua, että kaupunki ei toimi itse operatiivisena leikkipuistotoimijana, vaan ainoastaan mahdollistajana ja kumppanina. Yksityinen ja kumppanuuspohjainen toimintamalli ovat tässä vaiheessa vaihtoehtoja.

Saatavilla olevien tietojen perusteella nykyisten kaupallisten ketjukonseptien mukainen sisäleikkipuisto houkuttelee valtaosan asiakkaista noin 50 – 100 km säteeltä. Kannattavaa toimintaa on ollut haasteellista saada aikaan alle 50 000 asukkaan kaupungeissa Suomessa. Osa puistoista on jo lopetettu kannattamattomina. Vuokrataso on merkittävä rajaava tekijä kannattavuustarkastelussa. Mikäli kaupunki tarjoaa lähes ilmaiset muuntelukelpoiset tilat, voi liikevaihtovaatimus olla jonkin verran tavoiteltua matalampi. Yksityisen ketjukonseptilla toimivan tahon antama kustannusarvio tilojen sattamiseksi palvelukuntoon on minimissään noin 2 milj. euroa. Ketjukonseptissa optimitilakoko on noin 3200 m² ja korkeusvaatimus vähintään 7-8 metriä joiltain osin. Sisäänkäynnin tulisi mielellään olla katutasolta ja riittävät parkkialueet vieressä. Kokemusten perusteella ketjukonseptissa alle 2000 m² tiloista on

vaikea toteuttaa riittävän houkuttelevaa kohdetta. Savonlinnasta on vaikea löytää kriteerit täyttäviä tiloja tällä hetkellä.

Toisaalta toimija, joka pääasiassa toteuttaa olemassaolevien tilojen pohjalta teemapuistoja, ei ole yhtä vaativa tilakriteerien suhteen kuin ketjukonseptilla toimiva yritys. Tiloissa pitäisi olla tarjolla sopivia osastoja eri ikäryhmille ja mahdollisuus kahvilatoimintaan. Toimivia tiloja on toteutettu noin 400 m² ylöspäin ja korkeusvaatimus ei ole ehdoton. Lisäksi suunnittelussa voidaan hyödyntää useita rakennuskerroksia. Tässä toimintamallissa tarvitaan operaattori ja usein myös ulkopuolinen rahoittaja, jotta hankkeesta syntyy toteutuskelpoinen. Kun saatavilla oleva tilaratkaisu on kiinnitetty, käynnistyy hanke muutaman kuukauden konseptisuunnittelulla. Tämä toteutusmalli sisältää paljon vapausasteita ja kokonaisuudesta pystyy muokkaamaan alueelle sopivan puiston, joka yhdistää elementtejä alueen ominaispiirteistä tarinallisin keinoin. Aktiviteettien teemoja voi olla useita, kuten liikunta, seikkailu, luonto ja oppiminen. Kohderyhmän ikähaitari on huomattavasti leikki-ikäisiä laajempi valinnoista riippuen. Tässä vaihtoehdossa on luontevaa suunnitella aktiviteetteja ulos sisätilojen lisäksi.

Savonlinnan ominaispiirteet olisi otettava kokonaistarkastelussa huomioon, kuten:

- o Väestöpohja rajallinen
- o Kausivaihtelu suuri
- o Savonlinnan kilpailuetu on tarinassa
- o Saimaa
- o Olavinlinna
- o Luonto

Pelkkä paikallinen kysyntä ei todennäköisesti riitä, joten kestävä tavoite on pyrkiä herättämään laajempaa mielenkiintoa Savonlinnan ulkopuolelta. Elämyksellisyys mahdollistaa usein korkeamman maksuhalukkuuden matkailukysynnän ja erottumisen muista kohteista.

Jotta aloitteen mukaisesta puistokokonaisuudesta syntyisi kannattavaa vakiintunutta liiketoimintaa, näkökulmaa ei tulisi mielellään rajata pelkästään perinteiseen sisäleikkipuistokonseptiin. Lähtökohtana perinteisen sisäleikkipuistokonseptin tuottama hyöty Savonlinnan alueelle on hieman rajoittunut, koska ratkaiseva kilpailu käydään ihmisten vapaa-ajasta ja leikki-ikäisiä on suhteellisen vähän.

Suuremman vaikuttavuuden, jatkokehittämisen ja riskienhallinnan näkökulmasta valtuustoaloitteen mukaista ehdotusta tulisi kehittää elämyksellisenä matkailu- ja vapaa-ajankohteena. Houkuttelevuutta tulisi pohtia vähintään muodossa kuinka moni asiakas tulee 1–2 tunnin ajomatkan päästä, toisaalta kansainväliset matkailijat? Voiko kohde toimia päiväretkikohteena etenkin koululaisille? Yhdistettävyyden esimerkiksi muuhun kohde- ja tapahtumatarjontaan. Näin ollen valittavan konseptin ja sijainnin tulisi tukea elämyksellisyyttä sekä matkailua.

Yksityisten toimijoiden ensisijainen sijaintitoivomus puistolle on Savonlinnan keskustassa tai sen välittömässä läheisyydessä, saavutettavuuden ja asiakasvirtojen näkökulmasta. Lisäksi Saimaan rannan läheisyys tai maisema lisäävät kohteen vetovoimaa. Toteuttamisen kannalta lupaavin viitekehys ”Saimaa Kids Park” konseptille on siten teemapuistot, tiedekeskukset, elämyskohteet ja jossain määrin kylpylät.

Edellisen selostuksen perusteella on kaksi erilaista etenemisvaihtoehtoa:

A) Perinteinen sisäleikkipuisto; tiukemmat tilakriteerit huomioitava, paikallinen kysyntä, rajallinen kasvu, konseptin asettamat rajoitteet.

Toteutus ketjukonseptimallilla, jossa kaupunki voi mahdollisesti tarjota soveltuvan tilan.

B) Elämyksellinen kohde; enemmän joustoa tilojen suhteen ja konseptin räätälöintiin, mahdollisuus korkeampaan kävijäkohtaiseen tuottoon, pidempi viipymä ja matkailutulojen kasvu laajemmin.

Toteutus kolmikantamallilla:

Kaupunki → mahdollistaja (tila, infra)

Elämystoimija → konsepti & toteutus

Operaattori ja sijoittaja → liiketoiminta, kehittäminen

Fantasia- ja elämyslähtöinen hanke vaatii uniikin tilaratkaisun, teemallisen tarinallisen rakenteen, moniulotteisemmat asiakaspolut sekä mielellään laajennettavuuden.

Markkinaehtoisien selvityksen perusteella on todennäköistä, että pelkästään Savonlinnan alueen sisältä tuleva kysyntä ei riitä kannattavan toiminnan vakiinnuttamiseen. Savonlinnan nykyinen ja ennustettu demografian kehitys lisää toiminnan haasteellisuutta ja liiketoiminnan riskitaso muodostuu korkeammaksi kuin suuremmissa verrokkikaupungeissa.

Molemmat yksityisten toimijoiden kanssa kartoitetuista toimintalinjoista ovat kuitenkin omien erityisehtojensa puitteissa olemassa ja jatkoneuvottelut molemmista toteutusmalleista ovat edelleen mahdollisia.

Jatkotoimenpiteiden käynnistäminen on perusteltua, mikäli:

Ne toteutetaan osana laajempaa lapsiperhe- ja matkailupalveluiden kehittämiskokonaisuutta. Samalla tarkastellaan keskustan elävöittämistä ja vapaina olevien tilojen hyödyntämistä. Lisäksi arvioidaan toteutusvaihtoehtojen suhde kaupungin taloudelliseen tilanteeseen.

Toteutuksen suuntaa-antava rahoituskaavio:

Osa-alue	Rahoitusvaihtoehdot
Konseptointi & suunnittelu	EAKR + Business Finland
Elämys- ja palvelukehitys	Business Finland + ELY
Matkailutuotteet & paketointi	Business Finland + Leader
Investointi	yksityinen + ELY
Kansainvälinen markkinointi	Business Finland / Visit Finland

Suorat vaikutukset: lapsiperhepalvelut, yritystoiminta, työpaikat.

Epäsuorat: matkailun ympärivuotisuus, viipymän kasvu, Savonlinnan brändin vahvistaminen, jossa se ei profiloidu kesäkohteena.

Jarmo Puustisen valtuustoaloite tukee kaupungin strategisia tavoitteita elinvoiman, matkailun ja palvelurakenteen kehittämisessä. Kuitenkin ennen sitoutumista sisäleikkipuiston perustamiseen, on syytä tehdä jatkoelvytys, joka sisältää tarkennetun toimintamallin, taloudellisen mallinnuksen ja konseptisuunnittelun.

Alkuperäinen valtuustoaloite Liitteenä A.

Toimivalta	Hallintosääntö 14 luku 85 § Kaupungin asukkaiden aloitteet ja kaupunginvaltuutettujen aloitteet.
Esittelijä	Yrityspalvelujohtaja Turtiainen Juha
Päätösehdotus	Elinkeinojaosto päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Jarmo Puustisen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Valtuustoaloitteen vastaus huomioidaan osana Savonlinnan kaupunkistrategian 2026-2029 toimeenpanosuunnitelmaa.
Käsittely	Yrityspalvelupäällikkö Riku Wiitala esitteli vastausta aloitteeseen § 43 aikana.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto
Toimenpiteet	Aloitteen tekijä, yrityspalvelut, toimitilapalvelut